

Različite predaje

- na temelju razlika u tekstu
- i radi traženja izvornika:
- četiri predaje, odn. četiri izvora:
 - jahvistička (J) – npr. Post 2: slikovitost, antropomorfne slike o Bogu, čovjekov običan život, grješnost
 - elohistička (E) – Bog = אלהים Elohim
 - deuteronomistička (D) – stil i poruka Pnz
 - svećenička (P) – npr. Post 1: red, brojevi, uzvišenost Božja, kult (jutro,večer = jutarnja i večernja žrtva)
- dva kompozicijska sloja: D i P

Zlo u svijetu – zmijske laži

- zabrana za sve drveće 3,1 (usp. 2,16)
- poništeno upozorenje
 - “sigurno ćeš umrijeti” 2,17 – “ne, nećeš” 3,4
- spoznaja zla
 - Bog do sada spoznaje samo dobro
 - Zbrka: ljudsko odlučivanje što je dobro, a što zlo

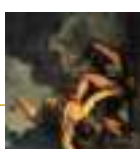
05.10.2012.

amdg.eu (sz002.ppt)

2

Dva promašaja

- neposluh Bogu Post 3
 - *Gdje si?* 3,9
 - Što si učinila? 3,13
 - 3,24
- ubojstvo čovjeka Post 4
 - Božji interes za čovjeka:
 - *Gdje je brat tvoj?* 4,9
 - Što si učinio? 4,10
 - smjer prognoza: “istočno”
 - 4,16
 - Božja naklonost:
 - “praevandelje” 3,15:
 - zaštita: odijelo 3,21
 - Upit o emociji 4,6 i pouka o grijehu v7
 - zaštitni znak אית 'ot (!) 4,15
- Eva: majka svih živih 3,20
- Kajin: nestalan i bjegunac 4,12.14

Savez s Noom

Post 6-9

16.10.12.

amdg.eu (ferbt1_003)

4

Prvi Savez (Post 9,8–17)

- ברית *b'rit* (7x u 9,8-17), nakon sveopće katastrofe
- Bog ustanovljuje
 - Prema obećanju 6,18 > 9,9.11.17 (קום *qum*)
- S kim?
 - Noa i djeca (9,9.11.12.15)
 - i budući potomci (v12)
 - sva živa bića (v10.12.15s)
 - Ptice, životinje, sve što živi na zemlji (v10)
 - zemlja (v13)
 - svako tijelo (v15-17)
- “moja obveza” בריתי 6,18; 9,8.11.15
 - Sadržaj obveze 9,11.15

16.10.12.

amdg.eu (ferbt1_003)

5

Pravednik Noa

- Savez vječan עולם (*'olam*) Post 9,16 (Heb 13,20);
 - naraštaji zauvijek v12
- Znak: “Luk svoj polažem u oblak” (v13) – spoj neba i zemlje
- Savez nakon 8,20; 9,1-7
 - žrtve 8,20 (Božje srce! 6,6; 8,21)
 - blagoslova 9,1-7;
- Noa *hodio s Bogom* 6,9
 - kao Henok 5,22.24
 - Pravedan “preda mnom” (!) 7,1
 - Usp: Post 1
- Noa u Lk 3,36 Isusovo rodoslovlje
- Što je nalik u Mt 24,37; Lk 17,26? Dolazak Sina Čovječjega

16.10.12.

amdg.eu (ferbt1_003)

6

Vijek hvaljen Bog (Ps 87)

16.10.12.

amdg.eu (ferbt1_003)

7

יהיה רעי לא אחר [adonaj ro'i lo ehsar]

Gospodin je pastir moj
ni u čem ja ne oskudijevam

16.10.12.

amdg.eu (ferbt1_003)

8

Abraham, vjernik

Post 12-25

16.10.12.

amdg.eu (ferbt1_003)

Božji poziv (Post 12,1-5)

- Prvi osobni nakon Post 9
- Prvi vjernik (Post 15,6; Rim 4,3; Gal 3,6)
 - Abraham povjerova i uračuna mu se u pravednost
 - Pouzdati se, imati povjerenje; "Amen"
- Unutar tradicije
 - Terahova *obiteljska povijest* 11,27
 - Otac polazi u Kanaan 11,31
- Hod (akcija!) – izlazak
 - Napuštanje Ura *Kaldejskoga* 11,28,31
 - nakon suda *abilonskoj kuli* 11,6s
 - Babel 11,9 – Šinear 11,2 = Kaldejci

16.10.12.

amdg.eu (ferbt1_003)

10

Odvajanje

- Od ohologa uzdizanja
 - napunite i podložite *zemlju* Post 1,28
 - Nesretan plod: nerazumijevanje 11,9
- Bog će učiniti velikim ime 12,2
 - Ne čovjek sam sebi 11,4
 - אדם 'adam (5,2) od אדמא 'adamâ (2,7)
 - Treba *davati* ime 2,19
- Otac mu preminuo 11,32
 - "idi iz doma *očinskoga*" 12,1

16.10.12.

amdg.eu (ferbt1_003)

11

Univerzalno poslanje

- Bit ćeš blagoslov (Post 12,2)
 - "sve obitelji tla *zemaljskoga*" (12,3)
- Ima 75 godina (12,4)
 - Treća dob
 - Iznad prosjeka u Ps 90,10
 - Nova punina života (175 god. u Post 25,7)

16.10.12.

amdg.eu (ferbt1_003)

Bog stvara budućnost

- Nemaju potomstva(Post 11,30)
 - ⇔ *velik narod* (12,2)
 - slabost u središtu plana
- Budućnost – futur (12,1):
 - “*pokazat ću ti zemlju*”
 - Potrebno pažljivo motrenje
- Čudesno ostvarenje:
 - *Kreću i stižu* 12,5

